

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lucie Dolanské Bányaiové a soudců Michala Bartoně (soudce zpravodaje) a Zdeňka Kühna o ústavní stížnosti stěžovatelů **Mgr. Jana Krampery** a **Mgr. Tomáše Procházky**, advokátů, obou sídlem Jungmannova 26/15, Praha 1 – Nové Město, zastoupených Mgr. Vojtěchem Faltusem, advokátem, sídlem Jungmannova 26/15, Praha 1 – Nové Město, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. března 2026 č. j. 25 Cdo 2287/2025-518, za účasti **Nejvyššího soudu**, jako účastníka řízení, a 1. **Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s. r. o.**, 2. **JUDr. Stanislava Dvořáka, Ph.D., LL.M.** a 3. **Mag. Bernharda Hagera, LL.M.**, všech sídlem Pobřežní 394/12, Praha 8 – Karlín, zastoupených Mgr. Bořivojem Lábalem, advokátem, sídlem Pobřežní 394/12, Praha 8 – Karlín, jako vedlejších účastníků řízení, takto:

- I. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 17. března 2026 sp. zn. 25 Cdo 2287/2025-518 bylo porušeno právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.**
- II. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. března 2026 sp. zn. 25 Cdo 2287/2025-518 se ruší.**

Odůvodnění:

I.
Podstata věci

1. V tomto nálezu se Ústavní soud zabývá ústavností rozhodnutí Nejvyššího soudu, kterým odmítl dovolání stěžovatelů pro nepřipustnost. Odmítnutí zdůvodnil tím, že na stěžovateli předestřených otázkách rozhodnutí odvolacího soudu nebylo založeno, resp. že se stěžovatelé jednoho z nároků vůbec nedomáhali.

II.
Popis věci a její procesní vývoj

2. Stěžovatelé jsou advokáti a na základě smluv o trvalé spolupráci působili u první vedlejší účastnice, která je advokátní kancelář. Spolupráce byla ukončena a mezi stranami došlo ke konfliktům. Stěžovatelům byly zneprístupněny jejich e-mailové schránky. Stěžovatelé se po vedlejších účastnících žalobou na ochranu osobnosti domáhali vyslovení omluvy a přiznání nemajetkové újmy ve výši 225 000 Kč pro každého z nich za porušení listovního tajemství, které mělo spočívat v nahlížení do obsahu e-mailové korespondence s klienty na adresách/ve schránkách ve tvaru jméno.příjmení@eversheds-sutherland.cz. Současně tvrdili i narušení soukromé korespondence. Dalším podáním rozšířili žalobu mj. o vydání kompletního obsahu jejich e-mailových schránek.

3. Obvodní soud pro Prahu 8 rozsudkem ze dne 16. 7. 2024 č. j. 7 C 285/2021-385 žalobu v celém rozsahu zamítl a rozhodl o nákladech řízení. Neshledal, že by zneprístupnění e-mailových schránek, jejich přesměrování a archivace představovaly porušení listovního tajemství a zásah do osobnostních práv stěžovatelů. Schránky měly být stěžovateli využívány pouze pro komunikaci s klienty první vedlejší účastnice, nikoli pro jejich soukromou korespondenci. U komunikace advokáta vůči klientovi nejde o projev osobní povahy, a proto ani o zásah do osobnostního práva. I pokud by se o zásah jednalo, byl by minimální a uskutečněn v rámci výkonu povinnosti stanovené zákonem.

4. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 2. 2025 č. j. 29 Co 419/2024-447 rozsudek obvodního soudu potvrdil a rozhodl o nákladech řízení. Ztotožnil se jak s jeho skutkovými závěry, tak i s právním posouzením. Odmítl námitku stěžovatelů spočívající v neodůvodnění odmítnutí důkazních návrhů a nehodnocení všech listinných důkazů. Z rozhodnutí je evidentní, že další důkazní návrhy považoval soud prvního stupně za nadbytečné. Dodal, že s ohledem na znění smluv o spolupráci k žádnému zásahu do osobnostních práv dojít nemohlo. Pokud stěžovatelé používali e-mailové schránky i k jiné komunikaci než s klienty první vedlejší účastnice, porušili smlouvy o spolupráci a měli tuto neoprávněnou komunikaci odstranit při ukončení smlouvy o spolupráci, k čemuž měli prostor. Jak konkrétně monitoring e-mailové komunikace probíhal, není rozhodné.

5. Rozsudek odvolacího soudu stěžovatelé napadli v celém rozsahu dovoláním. Vymezili čtyři dovolací otázky: a) zda e-mailová schránka zřízená odběratelem služeb pro dodavatele služeb pro účely vzájemné spolupráce (nikoliv v režimu zákoníku práce) obsahující dodavatelovo jméno a příjmení (např. jan.novak@firmaodberatele.cz), do které měl heslem chráněný přístup pouze dodavatel, je soukromou e-mailovou schránkou dodavatele a e-mail na ní doručený je soukromou elektronickou poštou; b) zda výše uvedená e-mailová schránka může obsahovat informace osobní povahy; c) zda je odběratel služeb oprávněn neomezeně procházet obsah výše uvedené e-mailové schránky a nakládat s jejím obsahem bez vědomí a souhlasu dodavatele; d) zda je v případě vztahu mezi podnikateli odběratel služeb po ukončení vzájemné spolupráce povinen vydat dodavateli služeb obsah dodavatelovy soukromé e-mailové schránky, kterou mu za účelem vzájemné spolupráce zřídil. Namítali, že odvolací soud zatížil řízení vadou opomenutých důkazů. Rozhodnutí je taktéž překvapivé. Městský soud změnil právní náhled na věc, a přesto rozsudek obvodního soudu potvrdil. Obsah e-mailových schránek byl soukromou poštou a zákaz používat je k soukromé komunikaci ze smlouvy ani ze zákona nevyplyval. Domáhali se vydání kompletního obsahu e-mailových schránek, na který mají právo, ať již z titulu sféry osobní či pracovní, neboť i oni mají povinnost vykonávat advokacii řádně.

6. Nejvyšší soud dovolání jako nepřipustné odmítl. Podle něj soudy srozumitelně vysvětlily, jak dospěly k právnímu závěru, že k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv stěžovatelů vedlejšími účastníky nedošlo. Námitka stěžovatelů, že odvolací soud změnil právní názor či právní posouzení soudu prvního stupně není přiléhavá, neboť odvolací soud se v podstatných ohledech s právním závěrem soudu prvního stupně ztotožnil. Účelem dovolacího řízení není řešit dovolateli předestřené (hypotetické) otázky bez podstatnějšího významu pro posouzení správnosti napadeného rozhodnutí. Pokud na dané otázce napadené rozhodnutí nezávisí, nemůže založit přípustnost dovolání. Na řešení dovolateli předestřených otázek o obsahu a povaze pracovních e-mailových schránek a povinnosti vydat jejich obsah rozhodnutí odvolacího soudu nespočívá, resp. uvedené otázky odvolací soud vůbec neřešil. V bodě 12 napadeného usnesení uvedl, že „na řešení dovolateli předestřených otázek o obsahu a povaze pracovních e-mailových schránek a povinnosti vydat jejich obsah rozhodnutí

odvolacího soudu nespočívá, resp. uvedené otázky odvolací soud vůbec neřešil. Ze skutkových zjištění ... vyplynulo, že žádný ze zaměstnanců [vedlejší účastnice 1] účastníci se archivace a zneprístupnění předmětných e-mailových schránek jejich obsah nečetl. Vydání obsahu e-mailové komunikace se žalobci nedomáhali“. V bodě 13 dodal, že „rozhodnutí odvolacího soudu nespočívá ani v řešení otázky, zda lze považovat e-mailovou schránku, byť pod doménou zaměstnavatele, za jeho soukromou schránku zaměstnance a osobní údaj ..., a poštu doručenou na tuto adresu za soukromou poštu“. Námitka opomenutých důkazů nepředstavuje dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci, nýbrž je jí vytykána vada řízení.

III.

Argumentace stěžovatelů

7. Stěžovatelé porušení svých ústavně zaručených práv shledávají v tom, že Nejvyšší soud jejich dovolání odmítl pro nepřipustnost z důvodů, které ve skutečnosti nebyly naplněny. Svě námitky člení do tří základních okruhů.

8. Zaprvé, nesouhlasí se závěrem Nejvyššího soudu, že v dovolání přdestřeli otázky, na jejichž vyřešení rozsudek odvolacího soudu nespočívá. Nejvyšší soud uvedl, že se stěžovatelé vydání obsahu e-mailové komunikace nedomáhali (bod 12 napadeného usnesení), přehlédl ale, že tento nárok byl předmětem řízení na základě usnesení o přípustnosti změny žaloby ze dne 19. 4. 2024 č. j. 7 C 285/2021-368. Tím byl v žalobě přidán bod XIII petitu, jímž se stěžovatelé domáhali vydání kompletního obsahu jejich e-mailových schránek. Rozsudek odvolacího soudu na vyřešení výše uvedené dovolací otázky d) závisel. Pokud by odvolací soud na tuto otázku odpověděl kladně, nemohl by rozsudek prvostupňového soudu potvrdit. Jak soud prvního stupně, tak soud odvolací se navíc s nárokem na vydání komunikace vůbec nevypořádaly. To však nemůže vést k závěru, že na dané otázce rozhodnutí nezáviselo.

9. Zadruhé, není pravdou, že rozhodnutí dovolacího soudu nespočívá ani v řešení otázky, zda lze e-mailovou schránku zaměstnance, byť pod doménou zaměstnavatele, považovat za jeho soukromou schránku a osobní údaj, a poštu doručenou na tuto adresu za soukromou poštu. Nejvyšší soud tuto dovolací otázku zkreslil a stěžovatelé se jí v této podobě ani nedovolávali. Neobstojí proto ani závěr, že na jejím řešení rozhodnutí odvolacího soudu nespočívá. Nejvyšší soud přehlédl, že dovolání nesměruje k řešení problematiky vyplývající z pracovněprávního vztahu (zaměstnanec – zaměstnavatel), ale k řešení problematiky vyplývající ze vztahu mezi podnikateli. Nejvyšší soud neposuzoval přípustnost dovolání tak, jak byla stěžovateli vymezena, a na vznesené otázky stěžovatelů vůbec nereagoval.

10. Zatřetí, nesprávný je i závěr Nejvyššího soudu o tom, že námitka opomenutých důkazů nepředstavuje důvod nesprávného právního posouzení a není proto samostatným dovolacím důvodem (bod 14 napadeného usnesení). Stěžovatelé v průběhu řízení opakovaně poukazovali na vady řízení spočívající v tzv. opomenutých důkazech. Odvolací soud opomenutí soudu prvního stupně bagatelizoval tím, že z procesního postupu soudu prvního stupně muselo být zřejmé, proč všechny důkazy neprovedl. Nejvyšší soud tím postupoval v rozporu se svou vlastní judikaturou i judikaturou Ústavního soudu. Napadené rozhodnutí proto ze všech těchto důvodů zasahuje do práva stěžovatelů na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

IV. Shrnutí řízení před Ústavním soudem

11. Ústavní soud si vyžádal soudní spis a vyjádření Nejvyššího soudu. Ten připustil, že v odůvodnění omylem uvedl, že se stěžovatelé vydání obsahu e-mailových schránek nedomáhali. Rovněž uznal, že zkreslil jednu z předestřených právních otázek, jež měly zakládat přípustnost dovolání, pokud šlo o řešení vztahu mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem, ač tomu tak ve skutečnosti nebylo. Uvedené nedostatky odůvodnění neměly vliv na závěr o nepřipustnosti dovolání. Ten se opíral o argument, že skutková zjištění soudu prvního stupně a soudu odvolacího dovolacímu přezkumu nepodléhají a právní závěr, že nešlo o nepřipustný zásah do osobnostních práv žalobců opodstatňující vyhovění žalobě, odpovídal skutkovým zjištěním i ustálené judikatuře Nejvyššího soudu. Ostatní stěžovateli předestřené otázky nemohly mít vliv na výsledek řízení, a nebyly tedy způsobilé založit ani přípustnost dovolání. V rozhodnutí odvolacího soudu neshledal žádný logický exces, nepřipustnou svévoli ani zjevnou nepřiměřenost. Případné zrušení usnesení Nejvyššího soudu by pro stěžovatele nepřineslo příznivější výsledek.

12. Pokud jde o namítané opomenuté důkazy, stěžovatelé přehlíží bod 39 jimi citovaného stanoviska Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2017 sp. zn. Pl. ÚS-st. 45/16. Z pouhého vylíčení dovolacího důvodu nelze usuzovat, že dovolatel již nemusí plnit požadavek plynoucí z § 241 odst. 2 o. s. ř. Vymezení, v čem je spatřováno splnění předpokladů přípustnosti dovolání, nemůže být nahrazeno pouhou námitkou, že dovoláním napadené rozhodnutí porušilo ústavně zaručená práva dovolatele. Formulace právní otázky a vymezení předpokladu přípustnosti dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř. však ve vztahu k námitce opomenutých důkazů v dovolání chybí.

13. Vedlejší účastníci ve společném vyjádření uvedli, že ústavní stížnost není důvodná a měla by být zamítnuta, popřípadě odmítnuta. Podstatné totiž je, že rozsudek odvolacího soudu spočívá na právním závěru, že k žádnému zásahu do osobnostních práv stěžovatelů nedošlo a ani dojít nemohlo. Tento právní závěr byl napadeným usnesením toliko potvrzen. K první námitce stěžovatelů uvádí, že otázka vydání obsahu e-mailových schránek nebyla otázkou, na níž by rozsudek odvolacího soudu spočíval, což nemohla ovlivnit ani případná nepřesnost dílčí formulace v bodě 12 napadeného usnesení. Obsah, který se ve schránkách mohl nacházet oprávněně, byl součástí klientské agendy první vedlejší účastnice. Případný jiný obsah se v nich nacházel v rozporu se smlouvou. Z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně i soudu odvolacího je zřejmé, proč došlo k zamítnutí žaloby i ohledně (odvozeného) návrhu na vydání obsahu e-mailových schránek, i když důvody zamítnutí tohoto nároku soudy blíže nerozváděly.

14. K námitce opomenutých důkazů připomněli judikaturu Ústavního soudu, podle které sice taková námitka může mít ústavní rozměr, ke zrušení rozhodnutí Nejvyššího soudu není důvod tam, kde odvolací soud případný deficit soudu prvního stupně napravil a z odůvodnění jeho rozhodnutí vyplývá, proč byly další důkazy nadbytečné. Stěžovatelé věnovali značnou část ústavní stížnosti polemice s meritorními závěry soudů nižších stupňů, ale napadají pouze usnesení Nejvyššího soudu. To potvrzuje, že ústavní stížnost je pouze dalším pokusem o meritorní rozhodnutí, což však úkolem Ústavního soudu není.

15. Stěžovatelé v replice nesouhlasí se závěrem Nejvyššího soudu, že jeho pochybení není pro dovolací řízení významné. Důsledkem tohoto pochybení je totiž to, že Nejvyšší soud opomenul argumentaci stěžovatelů. Závěr Nejvyššího soudu, že by dovolání nevyhovělo ani pokud by vzal v úvahu to, co bylo předmětem řízení před obecnými soudy a právní otázky,

kteřé stěžovatelé skutečně přdestřeli, je přinejmenším předčasný. Skutková zjištění, ke kterým dospěly soudy a na něž odkazuje Nejvyšší soud, nemají žádný vliv na existenci práva stěžovatelů na vydání obsahu e-mailové komunikace (stěžovatelé tato skutková zjištění v této souvislosti ani nenapadají). Právo stěžovatelů buď existuje anebo neexistuje, a to bez ohledu na to, kdo obsah e-mailových schránek četl nebo archivoval. Pokud pro Nejvyšší soud bylo při odmítnutí podstatné, že se stěžovatelé vydání e-mailových schránek nedomáhali, měla by tato skutečnost mít přinejmenším vliv na to, že nově zváží, zda jeho závěry vycházející z nesprávných presumpcí není namístě přehodnotit. Posouzení stěžovateli přdestřených otázek by bylo jistě bezvýznamné, pokud by se vydání obsahu schránek nedomáhali. Protože se ale vydání obsahu schránek domáhali, je pro rozhodnutí významné posouzení otázky, zda jim takové právo svědčí, či nikoli. Pokud by napadené usnesení nebylo Ústavním soudem zrušeno, byli by stěžovatelé připraveni o své právo na ústavní přezkum nesprávnosti rozhodnutí soudů nižších stupňů, které nenapadali, protože by to bylo vzhledem k pochybení Nejvyššího soudu předčasné. Z napadeného usnesení není zřejmé, proč stěžovatelé se svými argumenty neuspěli.

16. Ústavní soud nenařídil ústní jednání, neboť od něho nelze očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

V.

Posouzení ústavní stížnosti

17. Právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny garantuje každému možnost domáhat se stanoveným postupem ochrany svých práv před nezávislým a nestranným soudem. Tento postup k ochraně práv jednotlivce není podrobně upraven ústavními předpisy, nýbrž je regulován v zákonných procesních předpisech (čl. 36 odst. 4 Listiny), které stanoví, jakými konkrétními způsoby a procesními instituty lze právo na soudní a jinou právní ochranu realizovat. Dodrží-li jednotlivce stanovený postup, a soud přesto odmítne o jeho právu rozhodnout, dochází k porušení práva na soudní ochranu, k ústavně nepřipustnému odepření spravedlnosti (*denegationis iustitiae*). To platí i pro řízení o dovolání před Nejvyšším soudem. I když dovolání představuje mimořádný opravný prostředek, jehož existence sama nepoživá ústavněprávní ochrany, rozhodování o něm – je-li už takový opravný prostředek v právním řádu zaveden – není vyjmutο z rámce ústavněprávních principů a ústavně zaručených práv a svobod [srov. např. nález ze dne 19. 7. 2016 sp. zn. I. ÚS 2804/15, body 18 až 19).

18. Ústavní soud k připustnosti dovolání podle § 237 o. s. ř. v minulosti judikoval, že se jeho přezkum omezuje na posouzení dvou otázek: a) zda dovolací soud neodepřel účastníkovi řízení soudní ochranu tím, že odmítl dovolání, aniž by se ve svém odůvodnění ve vztahu k jeho připustnosti náležitě vypořádal se stěžovatelem řádně přdestřenou právní otázkou, a b) zda v rámci svého posouzení právní otázky, ať už vyústilo do odmítnutí dovolání nebo připuštění dovolacího přezkumu, aproboval právní výklad, který je v rozporu s ústavně zaručenými základními právy a svobodami (srov. např. nález ze dne 9. 2. 2016 sp. zn. II. ÚS 2312/15, bod 20).

19. V nyní posuzované věci jde o první ze shora označených situací, tedy posouzení, zda se Nejvyšší soud vypořádal s řádně přdestřenými právními otázkami. Jak vyplývá z napadeného usnesení, Nejvyšší soud odmítl dovolání stěžovatelů jako nepřipustné z důvodu, že v něm předložené otázky nemohou připustnost dovolání založit, neboť na jejich řešení napadené rozhodnutí odvolacího soudu nespočívá.

20. Stěžovatelé se před obecnými soudy domáhali mimo jiné vydání komunikace z e-mailových schránek (bod XIII petitu žaloby). Soud prvního stupně žalobu v celém rozsahu zamítl a odvolací soud jeho rozhodnutí potvrdil. Stěžovatelé v dovolání formulovali několik otázek týkajících se povahy e-mailové schránky zřízené odběratelem služeb pro dodavatele služeb pro účely vzájemné spolupráce (nikoliv v režimu zákoníku práce), a to nejen pro účely posouzení, zda může uvedená e-mailová schránka obsahovat informace osobní povahy, resp. zda je odběratel služeb oprávněn neomezeně procházet obsah e-mailové schránky, resp. nakládat s jejím obsahem bez vědomí a souhlasu dodavatele, ale též zda je po ukončení vzájemné spolupráce povinen odběratel vydat dodavateli služeb obsah takové schránky.

21. Nejvyšší soud uvedené otázky vypořádal několika argumenty. Zprvé uvedl, že na řešení otázky „o obsahu a povaze pracovních e-mailových schránek a povinnosti vydat jejich obsah rozhodnutí odvolacího soudu nespočívá, resp. uvedené otázky odvolací soud vůbec neřešil“. Tento závěr je však vadný, neboť povinnost vydat obsah e-mailových schránek byla předmětem žaloby, jež byla v celém rozsahu zamítnuta. Soudy obou stupňů se tak tímto nárokem měly a musely zabývat. Pokud se soudy výslovně nevypořádaly s nárokem stěžovatelů na vydání obsahu e-mailových schránek, nemůže Nejvyšší soud uzavřít, že na dané otázce rozhodnutí nespočívá, resp. že ji odvolací soud neřešil. Ústavní soud totiž opakovaně uvedl, že Nejvyšší soud musí v takovéto situaci posoudit, zda rozhodnutí odvolacího soudu není v příslušné části nepřezkoumatelné, což by zakládalo důvod vyhovění dovolání pro nemožnost posoudit jeho přípustnost z hledisek § 237 o. s. ř. Nepůjde-li o tento případ, a tudíž odvolací soud se s předmětnou otázkou fakticky vypořádal, pak skutečnost, že v odůvodnění rozhodnutí není tato otázka výslovně zmíněna, nemůže bránit jejímu zodpovězení při rozhodování o přípustnosti dovolání (viz nálezy ze dne 24. 11. 2021 sp. zn. II. ÚS 1625/21 a ze dne 28. 11. 2023 sp. zn. III. ÚS 1670/23, bod 34).

22. Zadruhé Nejvyšší soud uvedl, že se stěžovatelé „vydání obsahu e-mailové komunikace nedomáhali“. Dané tvrzení je však v rozporu s obsahem spisu a Nejvyšší soud sám pochybení uznal. Vydání obsahu e-mailové komunikace bylo jedním z žalobních nároků, proto ani tento důvod pro odmítnutí dovolání neobstojí.

23. Zatřetí Nejvyšší soud uvedl, že „rozhodnutí odvolacího soudu nespočívá ani v řešení otázky, zda lze považovat e-mailovou schránku, byť pod doménou zaměstnavatele, za jeho soukromou schránku zaměstnance a osobní údaj ..., a poštu doručenou na tuto adresu za soukromou poštu“. Všechny dovolací otázky však stěžovatelé formulovali pro podnikatelský vztah odběratel – dodavatel, nikoli pro zaměstnanecký vztah. Argumentace Nejvyššího soudu je v tomto ohledu mimoběžná s uplatněnými dovolacími otázkami.

24. Nejvyšší soud ve svém vyjádření v řízení před Ústavním soudem uvedl, že i přesto, že přehlédl žalobní bod týkající se vydání obsahu schránek, a navíc zkreslil jinou dovolací otázku záměnou podnikatelského vztahu (odběratel – dodavatel) se vztahem zaměstnaneckým, na závěr o přípustnosti dovolání to nemá vliv. Jeho argument stojí na tom, že žaloba byla obecnými soudy zamítnuta pro její celkovou nedůvodnost z důvodu absence neoprávněného zásahu do osobnostních práv stěžovatelů, přičemž skutková zjištění nepřehodnocuje. Navzdory vyjádření Nejvyššího soudu, že ani případný kasační zásah Ústavního soudu nebude mít na výsledek sporu vliv, nemohl Ústavní soud pochybení Nejvyššího soudu přehlédnout. A to z několika důvodů.

25. Zaprvé, tímto přístupem by bylo stěžovatelům upřeno právo na to, aby se obecné soudy v jakékoli fázi řízení argumentačně vypořádaly s jejich tvrzeným nárokem na vydání obsahu e-mailové schránky po ukončení podnikatelské spolupráce. Ani soud prvního stupně, ani soud odvolací se totiž s tímto nárokem v odůvodnění výslovně nevypořádal, přičemž Nejvyšší soud se následně výše citovanou dovolací otázkou d) odmítl zabývat, neboť chybně posoudil petit žaloby. V této procesní situaci nelze připustit, aby se stěžovatelům dostalo jediné odpovědi až ve vyjádření Nejvyššího soudu k ústavní stížnosti, navíc v podobě obecné teze, že jeho chyba neměla na výsledek vliv pro „celkovou nedůvodnost“ žaloby. Ústavní právo na náležité odůvodnění vyžaduje, aby se Nejvyšší soud, byť stručně, s argumenty dovolatelů vypořádal.

26. Zadruhé, argumentace obecných soudů i vedené dokazování směřovalo k tomu, zda se vedlejší účastníci nedopustili nepřipustného zásahu do osobnostních práv stěžovatelů (monitorováním, procházením obsahu, archivací e-mailových schránek apod.). Z žádného z rozhodnutí jasně neplyne, zda tato skutková zjištění svědčí bez dalšího pro závěr, že je vyloučeno se domáhat vydání obsahu e-mailových schránek v rámci vztahu dodavatel – odběratel. Nejvyšší soud pouze stručně uvádí, že jeho pochybení nemá na výsledek vliv. Ústavní soud nijak závěry v tomto směru nepředjímá. Ústavní soud může hodnotit závěry obecných soudů až z hlediska jejich ústavní konformity. Bez bližšího odůvodnění však nelze akceptovat stručný závěr Nejvyššího soudu (navíc vyjádřený až v řízení o ústavní stížnosti), že i kdyby nepřehlédl část petitu žaloby, bylo dovolání beztak nepřipustné, neboť skutková zjištění vedou k „celkové nedůvodnosti“ žaloby. Uvedený závěr musí být dostatečně odůvodněn, už jen proto, aby se vůči němu případně mohli stěžovatelé v řízení o ústavní stížnosti argumentačně vymezit.

27. Zatřetí, řízení o ústavní stížnosti a vyjádření účastníků řízení v něm učiněná nemohou suplovat řádné odůvodnění soudních rozhodnutí. Ústavní soud nemůže jako „předběžnou otázku“ hodnotit relevanci jednotlivých argumentů stěžovatelů dříve, než tak učiní obecné soudy, aby mohl vyhodnotit, zda jeho kasační zásah nepovede v řízení před obecnými soudy ke stejnému výsledku. Řízení před Ústavním soudem není pokračování řízení před obecnými soudy. Ústavní soud není součástí soustavy obecných soudů, není jim instančně nadřízen a jeho referenční rámec přezkumu je odlišný. Ústavní soud tak nemůže zbavit stěžovatele možnosti ústavněprávně proti věcným závěrům obecných soudů argumentovat v podané ústavní stížnosti.

28. Lze shrnout, že Nejvyšší soud se dostatečně nezabýval stěžovateli předestřenými otázkami, náležitě se s nimi nevypořádal, a tedy dostatečně neodůvodnil své závěry o nepřipustnosti dovolání. Je nutno přisvědčit stěžovatelům, že Nejvyšší soud částečně dovodil nepřipustnost dovolání z otázek, které předestřeny nebyly, a naopak se nezabýval otázkami, které předestřeny byly. Nešlo o ryze formální pochybení, které by bylo možné akceptovat s odkazem na absenci vlivu na výsledek řízení. Po kasačním zásahu Ústavního soudu bude úkolem Nejvyššího soudu pochybení napravit vydáním nového a náležitě odůvodněného rozhodnutí.

29. Ústavní soud naopak neshledal jako důvodnou námitku týkající se posouzení přípustnosti dovolání v otázce opomenutých důkazů. Z judikatury Ústavního soudu vyplývá, že námitka opomenutých důkazů může přípustnost dovolání založit. To ale, jak ostatně ve svém vyjádření uvádí i Nejvyšší soud, neznamená, že samotnou touto námitkou (uvedení dovolacího důvodu podle § 241a odst. 1 a 3 o. s. ř.) stěžovatel automaticky splní i podmínku vymezení předpokladů přípustnosti (§ 241 odst. 2 o. s. ř.). Pořád je nutno formulovat právní otázku hmotného či procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené

rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.). Takové vymezení předpokladů přípustnosti u této konkrétní námitky v dovolání stěžovatelů absentuje. Stěžovateli citované stanovisko sp. zn. Pl. ÚS-st. 45/16 toliko uvádí, že ustanovení § 237 o. s. ř. ve spojení s čl. 4 a 89 Ústavy České republiky vyžaduje, aby jako přípustné bylo posouzeno dovolání, závisí-li napadené rozhodnutí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva vztahující se k ochraně základních práv a svobod, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené judikatury Ústavního soudu. Stěžovatelé však při vymezení předpokladů přípustnosti dovolání těmito podmínkám nedostáli.

VI. Závěr

30. Ústavní soud uzavírá, že Nejvyšší soud při posuzování přípustnosti dovolání stěžovatelů pochybil, neboť jejich dovolací otázky zčásti dezinterpretoval, zčásti na ně vůbec neodpověděl z důvodu domnělého neřešení otázek odvolacím soudem a z důvodu přehlédnutí jednoho z nároků, jehož se stěžovatelé žalobou domáhali. Napadeným usnesením proto porušil jejich právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

31. Ústavní soud proto ústavní stížnosti vyhověl a napadené usnesení zrušil [§ 82 odst. 2 písm. a) a § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu].

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 16. září 2026

Lucie Dolanská Bányaiová
předsedkyně senátu